

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΣ

Μερικές απόψεις για τό θεατρικό έργο «Τά δυό αδέλφια και τό μαύρο ποτάμι»

Χωρίς να υπάρχει καμιά πρόθεση για παρουσίαση κριτικής, θα θέλαμε σαν θεατρόφιλοι και γονείς μικρών παιδιών να διατυπώσουμε τις δικές μας εντυπώσεις και απόψεις (ιδιαίτερα μετά που διαβάσαμε το βρ Χρ. Ι. Ίωννίδη που είχε επισημάνει τά θετικά και προοδευτικά μηνύματα) για τό έργο «Τά δυό αδέλφια και τό μαύρο ποτάμι» τής "Ελλην Παιονίδου.

Ο λόγος που γράφουμε αυτό τό σημείωμα δεν είναι κανένας άλλος από τό ότι ακριβώς, σαν προοδευτικοί άνθρωποι και γονείς, έχουμε τήν ευθύνη και τήν υποχρέωση, σαν, κατά τή γνώμη μας κάτι δεν είναι ωφέλιμο για τά παιδιά, να τό επισημάνουμε θαρραλέα, μέ μοναδικό γνώμονα να τούς προσφέρουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε.

Είναι ευχάριστο και αξιέπαινο που στή Κύπρο, παρ' όλο τό νεαρό τής ηλικίας του ΘΟΚ, έγιναν και σίγουρα θα γίνονται φροντισμένες παραστάσεις για τά παιδιά, και μάλιστα μέ κυπριακό και προοδευτικό περιεχόμενο.

Είναι πράγματι αξιοθαύμα-

στος ό τρόπος που οι ευαίσθητοι διψασμένοι μικροί μας δέκτες συμμετέχουν, άφομοιώνουν ή αντιδρούν σε μία θεατρική παράσταση. Ακριβώς αυτές τους τις αντιδράσεις θα θέλαμε πίο προσεκτικά να κутάζουμε παράλληλα μέ τις δικές μας.

"Όλοι αντιλαμβάνομαστε τή σημασία του παιδικού θεάτρου σαν τρόπον διαπαιδαγώγησης των αύριανών πολιτών τής κοινωνίας μας. Ακριβώς γι' αυτή, τή διαπαιδαγώγηση, τή σωστή και τήν ισορροπημένη άνησυχούμε, και είναι χρέος μας να κάνουμε ό,τι περνά από τό χέρι μας να τή βάζουμε στο σωστότερο δρόμο.

Κατ' άρχή εκτιμούμε πάρα πολύ τή δουλία τής "Ελλην Παιονίδου και ιδιαίτερα τό δημιουργικό της έργο που απευθύνεται στα παιδιά.

Γνωρίζουμε και δεχόμαστε ανεπιφύλακτα τήν πλούσια σκηνοθετική πείρα του Βλ. Καυκαριδής, τό μεγάλο του ταλέντο, που πάλιν τόνισε τήν παράσταση.

Μας άρεσαν οι σκηνογραφίες τής Κλάρας Γεωργίου, οι ένδυμασίες, που έδιναν μία πα-

ραμυθένια σκηνή. Η αντίθεση του σκηνογραφικού χαραζμένου φόντου μέ τή μαυροφασμένη πένθημη εμφάνιση τής γαγιάς άφηγήτριας, άν και έφανε λίγο μέχρι τά όρια τής υπερβολής, ίσως να δικαιολογείται σαν σκεφτόμε πως έγινε σκόπιμα για να δοθεί πίο ένταση ή παρουσία τής... Κυπρίας μάνας.

Επίσης τά πολλά σχήματα και χρώματα του σκηνοτικού, άν και δεν άφηναν να τονιστούν ξεκάθαρα οι σιλουέτες και τά κοστούμια των ήρώων του έργου, πιστεύουμε πως δεν ήταν μειονέκτημα, μία και τά περισσότερα παιδικά έργα ζωγραφικής, και οι εικονογραφήσεις παραμυθιών χαρακτηρίζονται ακριβώς από τέτοιες έντονες αντιθέσεις χρωμάτων, και τονίζουν πολλές λεπτομέρειες.

Οι ήθοιοι έπαιξαν πολύ ώραία. Μας ένθουσιασε ιδιαίτερα τό παίξιμο τής Φλωρεντίας Δημητρίου στο ρόλο τής «στριφνης χελώνα».

Οι μεγάλες αντιθέσεις στή μουσική πιστεύουμε ότι θα μπορούσαν να απαλυνόνταν περισσότερο. Θά προύσε δηλαδή ή κυπριακή μουσική, τό τραγούδι, να διασκευαστούν για να προσαμοζονται μέ τήν υπόλοιπη μουσική του παραμυθιού. Έτσι αβτούσια όπως έμπαιναν και μέ τις άτέλειες των τεχνικών μέσων που έδιναν ανισόβαθμους τόνους μεταξύ των μελωδιών, έφταναν στο σημείο να μην είναι τόσο ευχάριστα.

Ίσως εδώ να πρέπει να τονιστεί ή μεγάλη έλλειψη θεατρικών και πολιτιστικών χώρων, ιδιαίτερα στις έπαρχίες, προσαρμοσμένων στις ανάγκες σύγχρονων παραστάσεων, κι' αυτή ή ευθύνη βαρύνει πρώτ' από όλα τό κράτος.

Εκτιμούμε τό γεγονός ότι τό έργο «χωρίς να έχει οποιοσδήποτε αξιώσεις ιστορικού δράματος» προσπαθεί να «ένσαρκώνει κατά τρόπο συμβολικό τή σύγχρονη κυπριακή τραγωδία όπως τήν έχουν γνωρίσει τά παιδιά, ακόμα και οι μεγάλοι.

Διαφωνούμε όμως μέ τόν τρόπο που τό έργο επεδίωξε να μάς παρουσιάσει τή σύγχρονη κυπριακή τραγωδία, όπως τήν έχουν γνωρίσει τά παιδιά, ακόμα και οι μεγάλοι.

"Όταν τό «Κακό Πνεύμα» έκανε τήν ξαφνική, τρομακτική του εμφάνιση μέσα σε ένα απότομο τρεμουλιαστό μισοκάταδο, κατάμαυρο σαν ένα τέρας ή βρυκόλακας μέ άπείρως ούρλιαχτά — ή Σορόκου απόδωσε φανατικά τό ρόλο της — για να φέρει σε μερικά δευτερόλεπτα τό μαύρο ποτάμι που χωρίζει τά δυό αδέλφια, εκεί ακριβώς που τά παιδάκια άνιδεα, άχάμπαρα, άπολάμβαναν τις πρώτες στιγμές του έργου, φρίκισαν, κατατρόμαξαν, πάγωσαν στήν καρέκλα, έκλαιαν, ήθελαν να φύγουν.

Ακόμα και μεις οι μεγάλοι σοκαριστήκαμε τόσο από τήν ίδια τήν σκηνή, όσο και από τό γεγονός, ότι πραγματικά δεν περιμέναμε ένα προοδευτικό παιδικό θέαμα να χρησιμοποιήσει τέτοιους τρόπους συγκίνησης, όπως ό φόβος, ό τρόμος ή τό σόκ. Κι' αυτή ή παρεμβολή του «Κακού Πνεύματος» προσωποποίηση του ήμπεριαλισμού, δυστυχώς, έγινε πολλές φορές τό ίδιο άτυχη.

Αντιλαμβάνομαστε τήν πρόθεση του δημιουργού να δώσει μέ μία υπερτονισμένη πράξη, συσσωρευμένη τήν τραγική μοίρα του λαού μας, ή τό μεγαλύτερο από τά δεινά τής πατρίδας μας. Αυτό όμως δεν μπορεί να δοθεί μέ ένα σόκ δευτερολέπτων, έχοντας ακόμα υπόψη ότι ή κυπριακή τραγωδία δεν είναι μόνο τό πραξικόπημα και ή εισβολή. Αναμφίβολα αυτά σημάδεψαν άνεξίτηλα τήν ιστορία του λαού και κουβάλησαν άνείπαινα βάσανα και δυστυχία, πόλεμο, βομβαρδισμούς, ξεσπιτωμό, χαμένους πατέρες, αδελφούς, όμως ή κυπριακή τραγωδία μεθοδεύτηκε στήν πορεία πολλών δεκαετιών, μέ στιγμές τραγικές και

άποφασιστικές, μέ μεγάλες πολιτικές και κοινωνικές επιπτώσεις, που άν εμεις οι μεγάλοι συνειδητοποιήσαμε μέσα από τό πέρασμα κάμποσου χρόνου, πως ζητούμε από τά παιδάκια να θυμηθούν ή να αντιληφθούν τό ίδιο σε λίγα δευτερόλεπτα;

Αν επιδιώκουμε για τά μεγαλύτερα να θυμηθούν τρομακτικά γεγονότα που έζησαν κάποια στιγμή, τό καταφέραμε άραγε μέ τό κατατρόμαγμα; Πάντως κανένα από τά παιδάκια των 10 χρόνων και κάτω δεν οδηγήθηκε στήν πολιτική σκέψη και σύνθεση του «Κακού Πνεύματος» μέ τούς εχθρούς τής Κύπρου, γιατί κανένα απ' αυτά τά παιδάκια δεν έζησε, δεν δέκτηκε τις πρόσφατες συγκινήσεις που προσπαθεί ν' αναπαραστήσει τό έργο, και δεν τις συνειδητοποιεί.

Βέβαια τό θεατρό χρησιμοποιεί σχήματα, πυκνές έννοιες και κινείται στο χρόνο και στο χώρο ανάλογα μέ τή δοσμένη ανάγκη. Όμως δεν μπορεί να μάς διαφεύγει τό ότι απευθυνόμαστε σε παιδιά μέ λογική που βασίζεται στή συνέπεια και στή συνέχεια, για τά όποια, τά δρώμενα στή σκηνή πρέπει να βρίσκονται σε άλληλοχούια μέ τούς έρεθισμούς που δέκτηκαν ή δέχονται.

Η συνέπεια, λοιπόν, οι ψυχολογημένοι έρεθισμοί, ή αποσαφήνιση των ηλικιών, στις όποιες απευθυνόμαστε, άποτελούν υποχρεώσεις άπαραίτη-

τες για κάθε παιδικό έργο.

Οι σκηνές τρόμου και φόβου, μέ φαντάσματα και βρυκόλακες στο παιδικό θέατρο είναι άντιαισθητικές και όδυνηρές και μπορούν να τραυματίσουν άνεπανόρθωτα τις άθώες καρδιές των παιδιών, των πίο ευαίσθητων ανθρώπων. Οι προοδευτικοί παιδαγωγοί έχουν ξεκάθαρες απόψεις για τούτα τά θέματα.

Τό έργο είχε καθαρά προοδευτικό περιεχόμενο και μήνυμα, γι' αυτό πιστεύουμε πως και τά σύμβολα του ήδπρεπε ίσως να ήταν πίο προοδευτικά. Για παράδειγμα τά «Κακά Πνεύματα» ή οι «Βασιλιάδες» έστω και σαν ήλιοι δεν είναι, κατά τή γνώμη μας, ή πίο πετυχημένη προσωποποίηση που θα μπορούσαν να βρεθεί σε μία εποχή σαν τή δική μας, σύγχρονη και πραγματική.

Επικροτούμε κάθε προοδευτική κίνηση, έργο ή εργασία, όμως νιώθουμε υπόχρεοι να είμαστε πολύ προσεκτικοί μέ τά παιδιά, που είναι ήδη αρκετά έπηρεασμένα και δηλητηριασμένα από τόσες κακόγουστες ξενοφερτες άντιαισθητικές ταινίες παιδικών προγραμμάτων και κινουμένων σχεδίων, γεμάτων βία, τρόμο, πανικό, καταστροφή, χωρίς τίποτε τό ώραίο και άνθρώπινο.

Στά παιδιά πρέπει να λέμε και να δείχνουμε τήν αλήθεια όποια και νάναι, ακόμα και τό απάνθρωπο και τό άποκρουστικό, μέ δοκιμασμένους όμως κατανοητούς παιδικούς τρόπους, πειστικά, ψύχραιμα και ψυχολογημένα όπως ταιριάζει στις ευαίσθητες τους καρδιές.

Κρίστια Χρίστου Λεμεσός

Η ΚΙΝ/ΦΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ Σχολεία Μ. Παιδείας υποχρεώνουν μαθητές να δούν τόν «Αύριανό Πολεμιστή» του Μ. Παπα

Η Κινηματογραφική Κίνηση Κύπρου εξέδωσε χθές τήν ακόλουθη ανακοίνωση:

"Τόν τελευταίο καιρό, μέ προτροπή του ύπουργείου Παιδείας, διευθύνσεις σχολών Μέσης Παιδείας υποχρεώνουν τούς μαθητές να παρακολουθήσουν, σε ειδικές προβολές, τήν ταινία του Μ. Παπα «Αύριανός Πολεμιστής».

"Όπως είναι γνωστό, ή ταινία αυτή χαρακτηρίστηκε από τήν κριτική, διαστρεβλωτική τής κυπριακής ιστορίας, σωβινιστική και αισθητικά κακόγουστη.

Επειδή πιστεύουμε, πως ή ταινία αυτή μόνο ζημιά μπορεί να προκαλέσει στους νέους, σαν Κίνηση, που αγωνίζεται μέ δυσκολίες να δημιουργήσει σ' αυτό τόν τόπο κινηματογραφική παιδεία και να προάγει τή διακίνηση προοδευτικών ιδεών μέσω του κινηματογράφου, κυρίως στο χώρο τής νεολαίας, καταδικάζουμε, τήν ενέργεια αυτή του ύπουργείου Παιδείας και άξιόνομε όπως ή άναγκα-

στική παρακολούθηση του «Αύριανού Πολεμιστή» τερματισθεί άμέσως.

Αν τό ύπουργείο Παιδείας θέλει να διαπαιδαγωγήσει σωστά τούς μαθητές μέσω του κινηματογράφου, υπάρχουν και κυπριακές και ξένες προοδευτικές ταινίες, αισθητικά καταξιωμένες, που θα μπορούσε να προγραμματίσει σε ειδικές προβολές.

Σε τέτια περίπτωση, δηλώνουμε πως είμαστε έτοιμοι να προσφέρουμε σαν Κινηματογραφική Κίνηση Κύπρου τις υπηρεσίες μας στο ύπουργείο Παιδείας.

Ξαναπροβάλλεται σήμερα ή «Σάρκα»

Η Κινηματογραφική Λέσχη Λευκωσίας θα πραγματοποιήσει άκόμο μία — και τελευταία — προβολή τής ταινίας «Η Σάρκα», του Πάυλ Μόρρισεύ, σήμερα Παρασκευή, στις 8 τό βράδυ, στο άμφιθέατρο του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών.

Τό Μάη στην Κύπρο ή Παιδική Σκηνή Δημήτρη Κοσκινά



Η Παιδική Σκηνή του Δημήτρη Κοσκινά έρχεται στην Κύπρο για τρεις παραστάσεις (δυό στή Λευκωσία και μία στή Λεμεσό) στις άρχές Μαρτίου.

Στό έλλαδικό αυτό συγκρότημα εμφανίζονται ή Μπέου Αργυράκη, ό Ρόμπερτ Ουίλλιαμς, ό Μάνος, ή Χριστίνα Δελαβίνια και 8 ακόμα ήθοιοι του μουσικού θεάτρου. Τή σκηνοθεσία και χορογραφίες έχει κάνει ό Φώτης Μεταξόπουλος. Στή φωτογραφία όρθιοι έπάνω ό ίδρυτής τής Παιδικής Σκηνής Δημήτρη Κοσκινάς και ό Φώτης Μεταξόπουλος. Καθισμένοι ό Ρόμπερτ Ουίλλιαμς, ή Μπέου Αργυράκη και ή Χριστίνα Δελαβίνια.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ «ΔΙΑΒΑΖΩ»

Μέ ιδιαίτερα ένδιαφέρουσα ύλη και έξαιρετικά πλούσια εικονογράφηση κυκλοφόρησε τό τεύχος 'Ιανουαρίου (άρ. 38) τής γνωστής μηνιαίας έλλαδικής επιθεώρησης του βιβλίου «Διαβάζω».

Στό καινούργιο τεύχος δημοσιεύονται:

■ Μία εισαγωγή στο συγγραφικό έργο του Φ.Μ. Ντοστογιέφσκι και στο άριστο έργο του «Έγκλημα και Τιμωρία», γραμμένη από τόν Φίλιππα Δρακοντασιδής, μέ τήν ευκαιρία τής συμπλήρωσης 100 χρόνων από τόν θάνατο του μεγάλου Ρώσου λογοτέχνη.

■ Μία παρουσίαση του περιοδικού όργάνου τής περιφέρειας μεσοπολεμικής «σχολής τής Φραγκφούρτης», γραμμένη από τόν καθηγητή Σταύρο Πάνου.

■ Ένα άρθρο του Γιάννη Παπακόστα σχετικά μέ τά ψευδώνυμα που χρησιμοποιούσε ό Νικόλαος Πολίτης.

■ Σχόλιο του Μάριου Πλω-

ρίτη για τήν παραφιλολογία και τό κοινό της.

■ Ανταπόκριση του Β. Ίσκαντάραφ από τή Μόσχα.

■ Πίνακες μέ τά 12 βιβλία που αγοράστήκαν περισσότερο σ' όλόκληρη τήν Ελλάδα τόν περασμένο Νοέμβριο.

■ Κριτική παρουσίαση 36 νέων αξιόλογων εκδόσεων από μία μεγάλη ομάδα έγκυρων κριτικών (Ε. Αρανίτσος, Ε. Δραβουνέλης, Λ. Λασιθιωτάκης, Κ. Μαργώνης, Μ. Νικολινάκος, Μ. Τύπας, Γ. Καραβασιλής, Ν. Κοντοσόπουλος, Χ. Λουκάκος, Κ. Ρούφος, Γ. Μαρκοπούλιώτου, Ε. Κοροντζή, Κ. Καλημέρης κ.ά.).

■ Ρεπορτάζ για τό τί έτοιμάζουν να κυκλοφορήσουν αυτή τήν εποχή οι Έλληνες εκδότες.

■ Ειδήσεις και σχόλια για έλληνικά και διεθνή εκδοτικά και πνευματικά γεγονότα, γράμματα άναγνωστών, κριτικογραφία του ήμερησιου και περιοδικού τύπου και βιβλιογραφικό δελτίο μέ όλες τις νέες εκδόσεις.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΑΜΟΥ

Μέ τή βοήθεια του Θεού και τήν ευλογία τής Έκκλησίας τήν Κυριακή 1ην Μαρτίου 1981 και ώρα 3 τό απόγευμα στην Έκκλησία τής Αγίας Βαρβάρας Καϊμακλίου θα τελέσουμε τό γάμο μας. Σας περιμένουμε μέ άγάπη.

ΓΙΩΡΓΟΣ και ΣΤΕΛΛΑ

Αι οικογένεια: ΠΡΟΚΟΠΗ Χ' ΓΕΩΡΓΙΟΥ (έκ Κάτω Ζώδιας) ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΤΑΛΑΝΟΥ (έκ Τεμπριάς)

Συγχαρητήρια: «HILL HOTEL» Κατσελλής. Τηλεγραφήματα: ΓΙΩΡΓΟΣ — ΣΤΕΛΛΑ Β. Βουλγαροκτόνου 1 Βόρειος Πόλος.

Η παρούσα να θεωρηθεί και σαν ιδιαίτερα πρόσκληση.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Μεταξύ άλλων κτημάτων πωλούνται εις πραγματικήν ευκαιρίαν τά ακόλουθα:

- 1. Οικόπεδα εις Λατσιά από Ε5.800 και άνω.
2. Οικόπεδα εις ΡΙΚ από Ε12.000 και άνω.
3. Οικόπεδα εις Η... από Ε4.500